

-Aan geadresseerde

Betreft : TBM alert
Den Haag : 1 september 2023

Geachte heer, mevrouw,

De stichting TBM biedt zetmeelaardappel telers weer de mogelijkheid om op kosten van de stichting TBM 10% van uw areaal zetmeelaardappelen te bemonsteren op AM. Belangrijke doelstellingen zijn bewustwording bij u als zetmeelaardappel telers over aardappelmoehed in het algemeen, het goed kunnen inspelen op bestaande besmettingen, voorkomen van verspreiding via TBM-pootgoed en het voorkomen van virulente populaties. We adviseren u hier maximaal gebruik van te maken. Daarnaast biedt HLB u de gelegenheid om uw monsters naast AM ook (op eigen rekening) te onderzoeken op:

- Vrijlevende aaltjes (VLA);
- Vrijwillige bemestingsanalyse. U heeft de mogelijkheid om tegen een sterk gereduceerd tarief monsters ook op bemesting te laten onderzoeken op meer dan 40 parameters;
- Rassenkeuzetoets. Bij AM-besmettingen die hoger zijn dan 3000 Ite/200 ml grond heeft u de mogelijkheid om met het restmonster een rassenkeuzetoets te laten uitvoeren. Deze aanvraag dient binnen zes weken na de uitslag te zijn gedaan. Voor de uitvoering wordt altijd contact met u opgenomen over de te toetsen rassen.
- Extra AM monster met soortbepaling. HLB wil u zoveel mogelijk informatie verstrekken over de gevonden besmetting. Zo worden vanaf heden alle monsters die besmet zijn met aardappelmoehed op soort bepaald, zodat u precies weet of u met *G. rostochiensis*, *G. pallida* of een mengbesmetting te maken heeft per bemonsterd gedeelte.

Voor een advies op maat kunt u kosteloos contact opnemen met de HLB klantenservice. Zij brengen u in contact met één van de HLB adviseurs. Dit kan via een email naar klantenservice@hlbbv.nl

Vroeg aanmelden

Wij vinden het belangrijk dat u de uitslagen tijdig ontvangt, zodat u voldoende tijd heeft om uw teeltstrategie hierop aan te passen, en verzoeken u daarom om de percelen dit jaar op tijd aan te melden. Dit kunt u doen vanaf 15 augustus via de aanmeldingssite <https://tbmgrondbemonstering.hlbbv.nl/>

Na het aanmelden neemt de monsternemer contact met u op om de aanvraag verder door te spreken. Voor persoonlijk contact met de coördinator voor monsternamen, kunt u contact opnemen met Pieter Zandinga via mail tbmgrondbemonstering@hlbbv.nl of telefonisch 050 234 05 90 (ook voor whatsapp).

Het is van belang dat vooraf wordt aangegeven welke analyses u wilt combineren. Alle extra bepalingen aan de monsters worden namelijk vooraf in de monsteraanvraag meegenomen en de bemonsteringsmethode wordt indien nodig hierop aangepast. Door de automatische verwerking is een wijziging na monsternamen niet mogelijk.

Resultaten

85% van de zetmeelaardappel telers heeft afgelopen teeltseizoen aan de AM-regeling deelgenomen. Uit de resultaten van de AM-regeling blijkt dat het aantal monsters van afgelopen seizoen zonder aantoonbare besmetting verder is afgenomen en nu is gezakt naar 42%. Het aantal zeer zware besmette monsters (meer dan 5000 LLE/200ml) is wederom afgelopen jaar iets toegenomen en bedraagt nu 8%. Wel moet hierbij worden aangemerkt dat de percelen die hier onderzocht worden niet elk jaar gelijk zijn. Als telers juist verdachte percelen willen laten bemonsteren, kan dat ook een verklaring zijn voor deze toename.

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Bezuidenhoutseweg 105 2594 AC Den Haag
Secretariaat: Bezuidenhoutseweg 105 2594 AC Den Haag
Tel.nr.: 06 10796152
e-mail: info@stichtingtbm.nl

Bij de TBM-monitoring worden wel dezelfde percelen gevolgd. Sinds 2015 werd in de TBM-monitoring een toename van de AM besmettingsgraad geconstateerd, die niet overeenkomt met de Relatieve Vatbaarheid van het geteelde ras. Die toename lijkt zich door te zetten. De zorgelijke AM ontwikkelingen blijven voor het TBM bestuur reden genoeg om het 10% arrangement aan te bieden en telers te adviseren om alleen pootgoed te vermeerderen op niet besmette en licht besmette gronden (tot 500 I/e/200 ml). Een belangrijke bron van verspreiding van AM is immers pootgoed. Aan dit advies voldoet 68% van de bemonsterende percelen van de AM-regeling.

Najaarswerkzaamheden

Tarragrond en aanhangende grond aan oogstmachines dragen in grote mate bij aan de verspreiding van schadelijke pathogenen zoals aaltjes en schimmels. De hoogste concentratie van ziekten en plagen zit juist in de grond rondom de aardappelknollen. Elke kilo aanhangende grond kan tot 2.000 aardappelcysten met elk 200 eieren binnenbrengen op uw bedrijf. Eigen machines en machines van derden bezemschoon toelaten op het perceel scheelt aanmerkelijk in het grondtransport. Het is aan te bevelen om de tarragrond terug te rijden naar het perceel waar de aardappelen van afkomstig zijn. Wanneer dit niet herleidbaar is, is het advies om de tarragrond niet terug te brengen op het perceel of het eerst te saneren met bijvoorbeeld [inundatie](#). Inunderen van tarragrond is een zeer effectieve methode om bodemziekten zoals AM en maiswortelknobbelaaltjes te bestrijden.

Het TBM bestuur wenst u een goede oogst toe.

Bestuur Stichting TBM

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Bezuidenhoutseweg 105 2594 AC Den Haag
Secretariaat: Bezuidenhoutseweg 105 2594 AC Den Haag
Tel.nr.: 06 10796152
e-mail: info@stichtingtbm.nl